معرفی چارچوب و متدولوژی

COBIT 2019

www.RezaSabri.com

018 ISACA. All rights reserved.

ENTERPRISE GOVERNANCE OF INFORMATION AND TECHNOLOGY (EGIT)
حاکمیت سازمانی اطلاعات و فناوری

در راستای تحولات دیجیتال، اطلاعات و فناوری (T&I) در حمایت، پایداری و رشد سازمان ها از اهمیت حیاتی برخوردار شده‌اند.

EGIT بخشی جدایی ناپذیر از حاکمیت سازمانی

- در گذشته، هیئت حاکمیت (هیئت مدیره) و مدیریت ارشد می توانستند تصمیمات مربوط به اطلاعات و فناوری (T&I) را محول، نادیده و یا از آن اجتناب نمایند.
- در حال حاضر، این قبیل نگرش ها در اکثر بخش‌ها و صنایع توصیه نمی گردد.
- ایجاد ارزش برای ذینفعان اغلب توسط درجه بالایی از دیجیتال سازی در مدل‌های کسب و کار جدید، کارایی فرایندها ، نوآوری موفق و غیره، نشات می گیرد.
- سازمانهای دیجیتالی برای بقا و رشد به طور فزاینده ای وابسته به اطلاعات و فناوری هستند.

ENTERPRISE GOVERNANCE OF INFORMATION AND TECHNOLOGY (EGIT)
حاکمیت سازمانی اطلاعات و فناوری

با توجه به مرکزیتی که اطلاعات و فناوری برای مدیریت ریسک سازمانی و ایجاد ارزش بوجود آورده ، طی سه دهه گذشته برای به روز رسانی حاکمیت سازمانی اطلاعات و فناوری (EGIT) توجه ویژه ای شده است.

EGIT بخشی جدایی ناپذیر از حاکمیت سازمانی

- توسط هیئت مدیره از طریق نظارت بر تعریف و پیاده سازی از فرایندها، ساختارها و مکانیسم‌های ارتباطی در سازمان اجرا می‌شود.
- کارکنان هر دو بخش کسب و کار و فناوری اطلاعات بتوانند مسئولیت‌های خود را در پشتیبانی از هم سویی کسب و کار / فناوری اطلاعات به انجام برسانند.
- ایجاد ارزش برای کسب و کار از طریق توانمند نمودن سرمایه گذاری ها در اطلاعات و فناوری

مفهوم حاکمیت سازمانی اطلاعات و فناوری(EGIT)

ENTERPRISE GOVERNANCE OF INFORMATION AND TECHNOLOGY (EGIT)

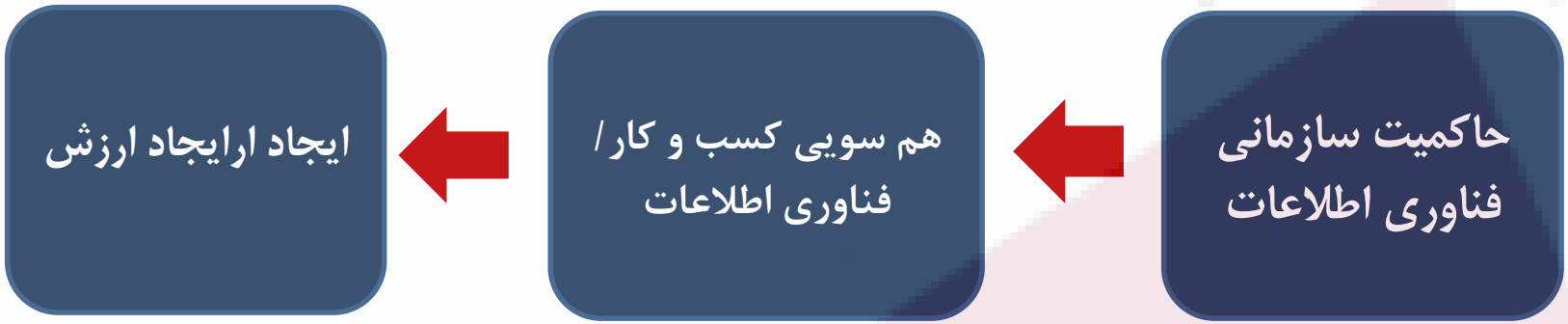

ENTERPRISE GOVERNANCE OF INFORMATION AND TECHNOLOGY (EGIT)
حاکمیت سازمانی اطلاعات و فناوری

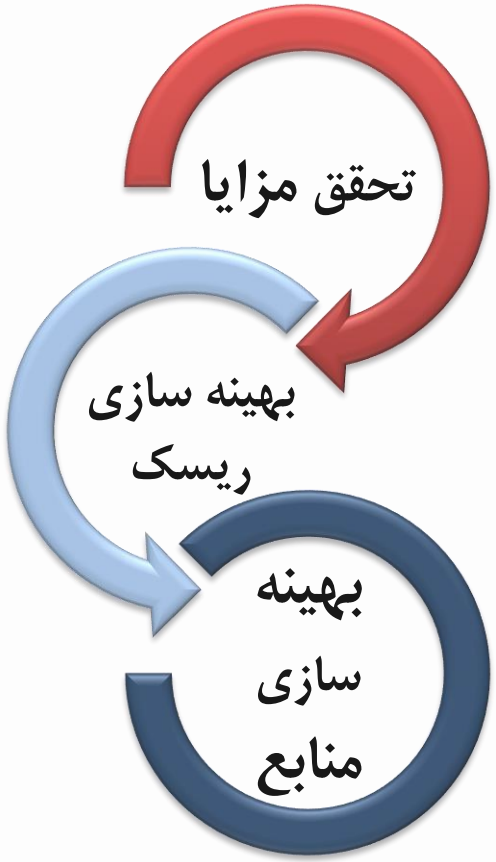

اساسا، EGITبا در نظر گرفتن ارائه ارزش از تحولات دیجیتال و کاهش ریسک کسب و کار منتج از تحولات دیجیتال است.

به طور خاص، پس از همسوسازی موفقیت آمیز EGIT، سه نتیجه اصلی مورد انتظار است.

معرفی چارچوب COBIT2019

ارائه تعریف حاکمیت و مدیریت

- اطمینان می دهد نیازها، شرایط و گزینه های ذینفعان برای تعیین اهداف سازمانی متوازن و توافق شده مورد ارزیابی قرار می‌گیرند.
- اطمینان می دهد مسیر در جهت اولویت‌بندی و تصمیم گیری تنظیم شده است.
- اطمینان می دهد عملکرد و تطبیق با مسیر مورد توافق و اهداف نظارت می‌شود.

- مدیریت برنامه ریزی، ایجاد، اجرا و نظارت بر فعالیتها هم سو با جهت دهی های تعیین شده توسط بدنه حاکمیتی و به منظور دستیابی به اهداف سازمان است.

REZA SABRI

خانواده محصولات COBIT 2019

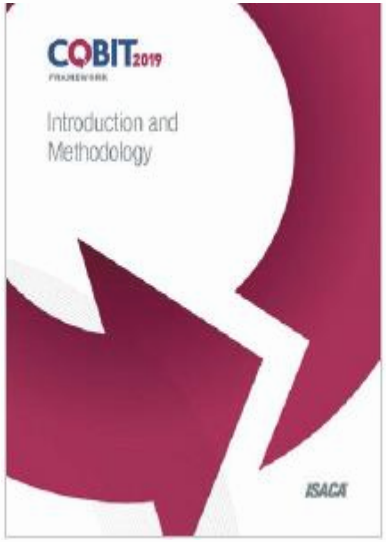

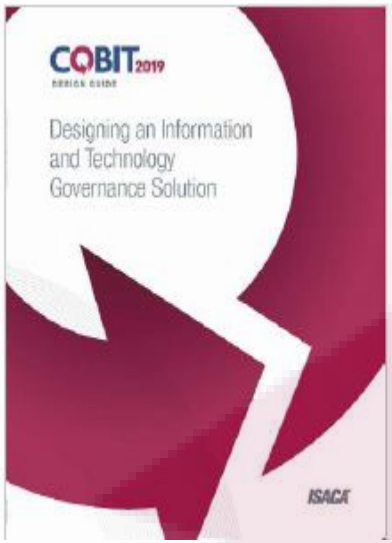

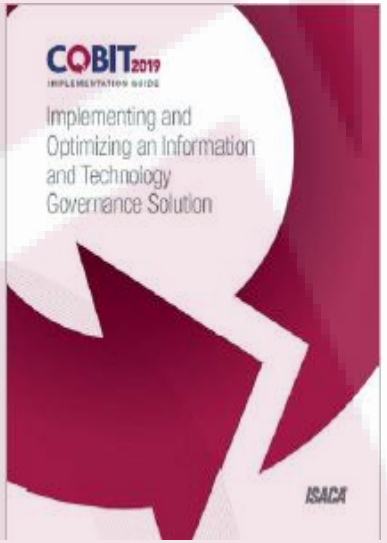

خانواده محصولات COBIT 2019

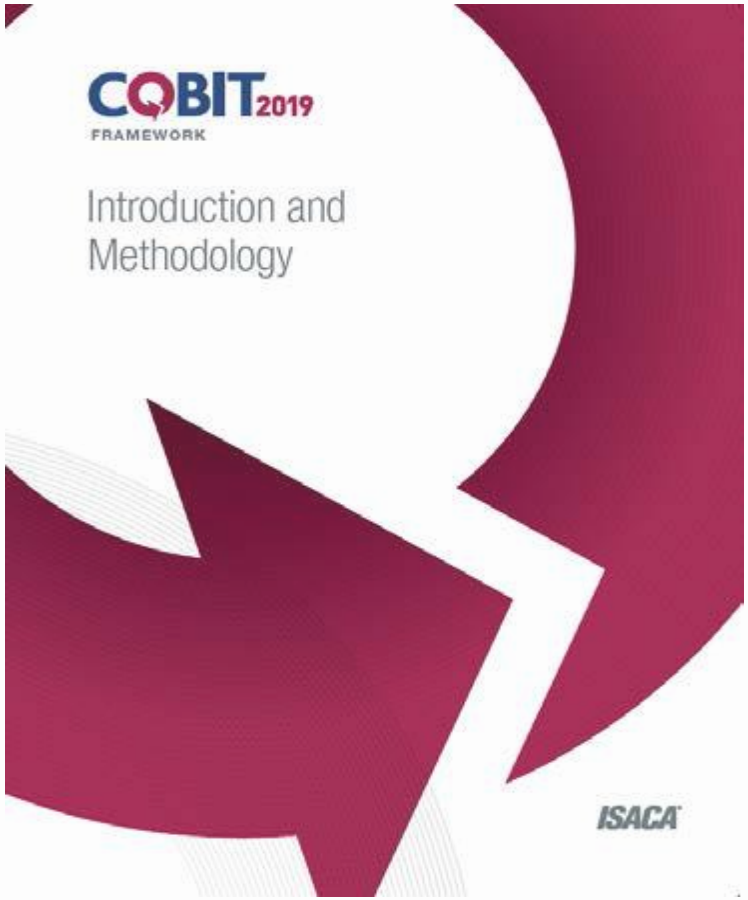

مستند چارچوب COBIT 2019 شامل:

- **معرفی و متدولوژی مفاهیم کلیدی COBIT 2019**

مستند اهداف حاکمیتی و مدیریتی چارچوب COBIT 2019:

- ۴۰ هدف اصلی اهداف حاکمیتی و مدیریتی، فرایندهای موجود در آن و سایر مؤلفه‌های مرتبط را بطور جامع، توصیف می‌کند.

خانواده محصولات COBIT 2019

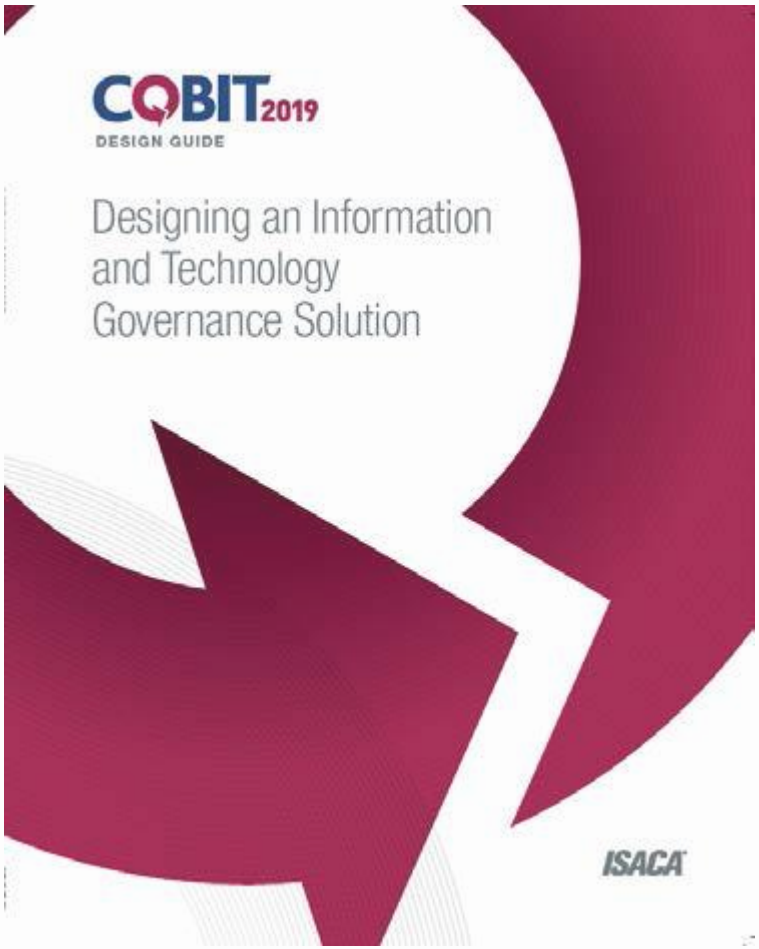

رهنمودطراحی یک راه حل حاکمیت فناوری و اطلاعات

چارچوب COBIT 2019:

- فاکتورهای طراحی را که می‌توانند بر حاکمیت تاثیر بگذارند را بررسی و شامل گردش کار برای برنامه ریزی یک سیستم حاکمیتی متناسب سازی شده برای سازمان می باشد.

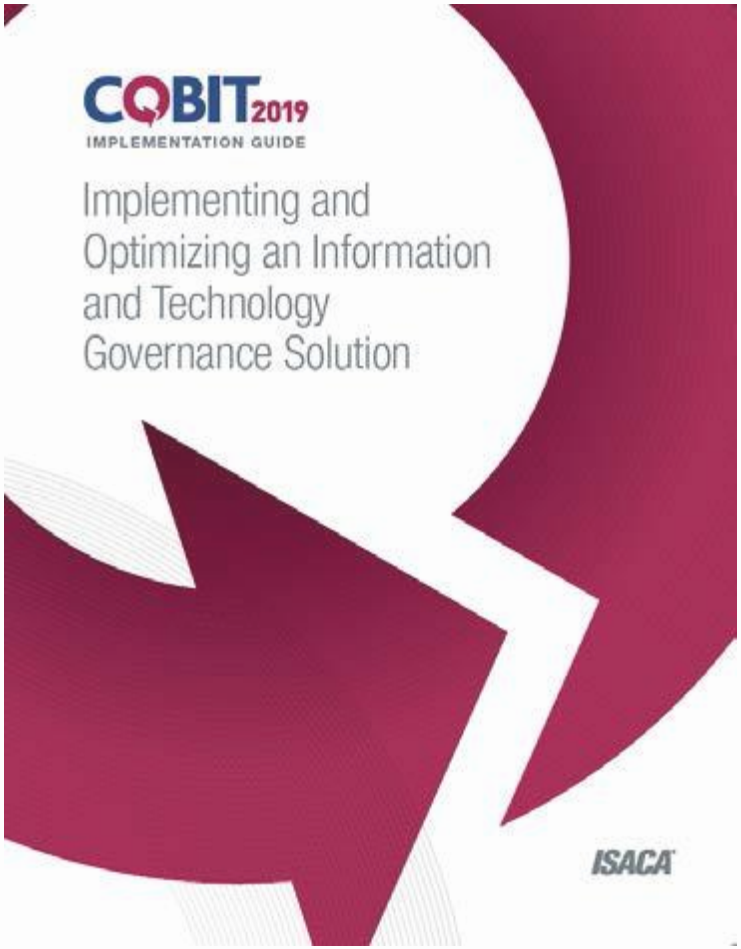

راهنمای پیاده سازی چارچوب COBIT 2019:

- پیاده‌سازی و بهینه‌سازی راه حل حاکمیت اطلاعات و فناوری.

نمای کلی COBIT 2019

شکل ذیل نمای کلی سطح بالای COBIT 2019 را نشان می دهد و شرح می‌دهد که چگونه مستندات COBIT 2109 جنبه های مختلف را پوشش می‌دهند.

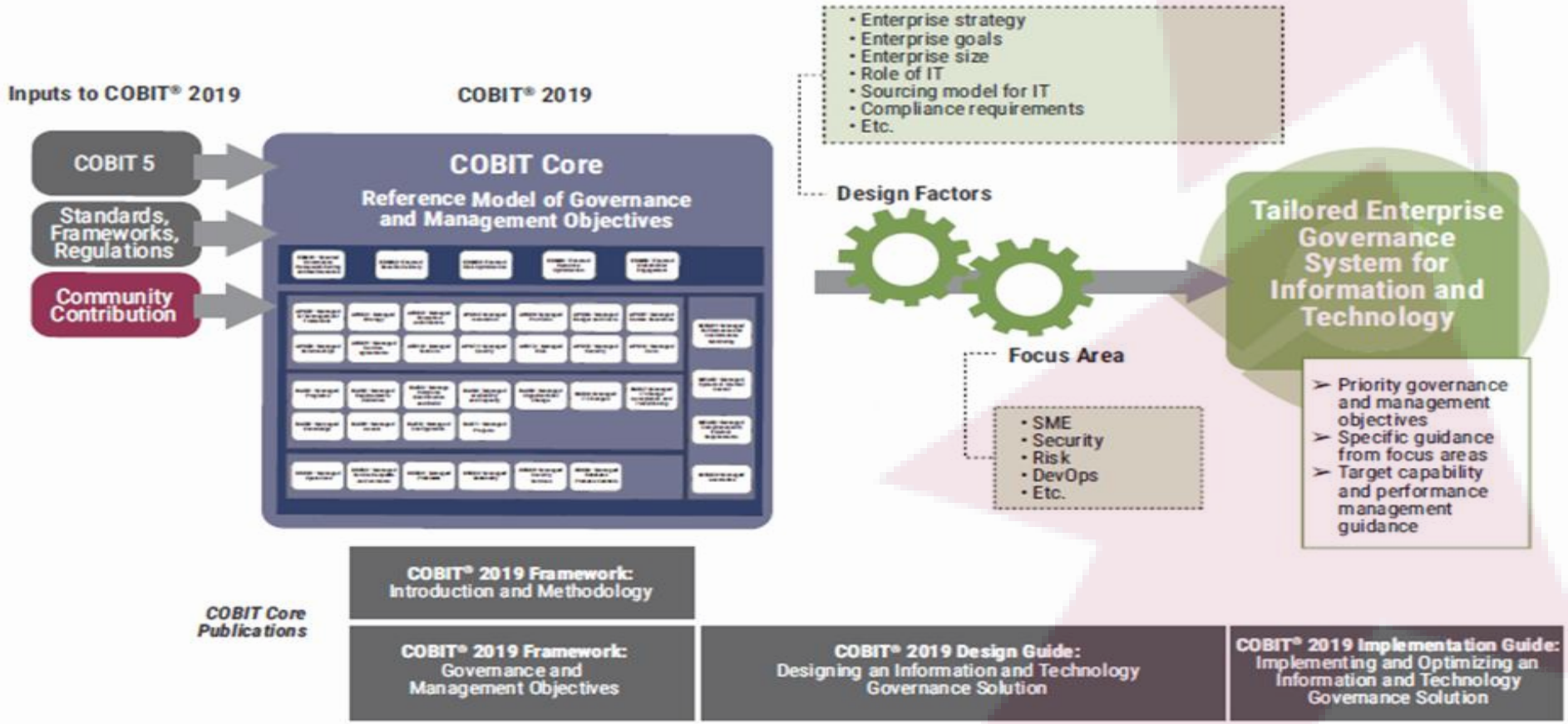

دینفعان داخلی COBIT

ذینفعان COBIT	
ذینفعان	مزایای COBIT
ذینفعان داخلی	
هیئت مدیره	بینشی را در مورد چگونگی به دست آوردن ارزش استفاده از اطلاعات و فناوری فراهم نموده و مسئولیت مرتبط با هیئت مدیره مربوطه را تشریح می نماید.
مدیریت اجرایی	رهنمودهایی را در مورد چگونگی سازماندهی و نظارت بر عملکرد اطلاعات و فناوری را در سراسر سازمان فراهم می آورد.
مدیران کسب و کار	کمک می نماید چگونه درک از راه حل های اطلاعات و فناوری برای نیاز های سازمان را بدست بیاورند و چگونه از بهترین فناوری جدید برای فرصت های استراتژیک جدید بهره برداری نمایند.
مدیران فناوری اطلاعات	رهنمودهایی را درباره چگونگی ایجاد و سازماندهی بهترین واحد فناوری اطلاعات، مدیریت عملکرد فناوری اطلاعات، اجرای اثربخشی و کارآیی عملیات IT ، کنترل هزینه های IT، همسویی استراتژی فناوری اطلاعات با اولویت های کاری و غیره ارائه می دهد.
ارائه دهندگان اطمینان بخشی	کمک می نماید تا وابستگی به ارائه دهندگان خدمات خارجی اطمینان بخشی بر IT مدیریت شده و از وجود یک سیستم کنترل داخلی اثربخش و کارآ اطمینان حاصل گردد.
مدیریت ریسک	کمک تا از شناسایی و مدیریت تمام ریسک مرتبط با فناوری اطلاعات اطمینان حاصل گردد.

ذینفعان برون سازمانی COBIT

ذینفعان COBIT	
ذینفعان	مزایای COBIT
ذینفعان خارجی	
قانونگذاران	کمک می نماید از سازگاری سازمان با قوانین و مقررات مناسب و داشتن سیستم حاکمیت درست در سازمان به منظور مدیریت و حفظ تطبیق اطمینان حاصل شود.
شرکای تجاری	کمک می نماید از اقدامات شریک تجاری، امن، قابل اعتماد و مطابق با قوانین و مقررات مناسب، اطمینان حاصل شود.
فروشندگان فناوری اطلاعات	کمک می نماید از اقدامات فروشندگان IT امن، قابل اعتماد و مطابق با قوانین و مقررات مناسب، اطمینان حاصل شود.

اصول چارچوب COBIT 2019

COBIT® 2019 براساس دو مجموعه اصول طراحی شده است:

اصول چارچوب حاکمیتی که می توانند برای ایجاد سیستم حاکمیتی سازمان استفاده شوند.

اصولی که نیازهای اصلی سیستم حاکمیتی را برای اطلاعات و فن آوری سازمان توصیف می نمایند.

اصول چارچوب COBIT 2019

اصول چارچوب COBIT 2019

شش اصول سیستم حاکمیت

۱. هر سازمانی نیاز به یک سیستم حاکمیتی برای برآورده ساختن نیازهای ذینفعان و تولید ارزش با استفاده از اطلاعات و فناوری دارد.

۲. سیستم حاکمیتی برای فناوری و اطلاعات سازمان از تعدادی از اجزا ساخته شده است که می‌توانند انواع مختلفی داشته باشند و با یکدیگر به صورت جامع کار کنند.

۳. سیستم حاکمیتی باید پویا باشد؛ این بدان معنی است هر زمانی که یک یا چند عامل طراحی تغییر می‌کنند.

اصول چارچوب COBIT2019

شش اصول سیستم حاکمیت

۴. سیستم حاکمیتی باید بین فعالیت‌ها و ساختارهای حاکمیتی و مدیریت تمایز شفاف قائل گردد.

۵. سیستم حاکمیتی باید با استفاده از مجموعه‌ای از عوامل طراحی به عنوان پارامترهایی برای اولویت‌بندی و بومی سازی اجزای سیستم های حاکمیتی، متناسب با نیازهای سازمانی گردد.

۶. سیستم حاکمیتی باید سرتاسر سازمان را تحت پوشش قرار دهد و برای رسیدن به اهداف خود، نه تنها بر عملکرد فناوری اطلاعات، بلکه تمام فناوری و پردازش اطلاعات در سازمان تمرکز داشته باشد.

اصول چارچوب COBIT 2019

سه اصل برای چارچوب حاکمیت

۱. یک چارچوب حاکمیتی باید برای به حداکثر رسانی سازگاری و امکان اتوماسیون، مبتنی بر یک مدل مفهومی بوده و مؤلفه های کلیدی و روابط میان اجزا را شناسایی نماید.

۲. یک چارچوب حاکمیتی باید باز و انعطاف پذیر باشد. این امر اجازه افزودن مفاهیم جدید و توانایی پاسخگویی به مسائل جدید را به شکل انعطاف پذیری فراهم نموده و در عین حال یکپارچگی و ثبات را حفظ نماید.

۳. یک چارچوب حاکمیتی باید هم سو با استانداردها، چارچوبها و مقررات مرتبط باشد.

برای اینکه اطلاعات و فن آوری در اهداف سازمانی مشارکت نمایند، تعدادی از اهداف مدیریتی و حاکمیتی باید تحقق یابند.

مفاهیم اساسی مربوط به اهداف حاکمیتی و مدیریتی عبارتند از:

- یک هدف حاکمیتی و مدیریتی **همواره با یک فرایند مرتبط** است (با یک نام مشابه یا یکسان) و یک مجموعه از اجزای مرتبط با انواع دیگر اجزا در تحقق اهداف کمک می نماید.
- یک هدف حاکمیتی با یک فرایند حاکمیتی مرتبط است در حالی که یک هدف مدیریتی با یک فرایند مدیریت مرتبط است.

مطابق COBIT5 اهداف حاکمیتی و مدیریتی در COBIT ۲۱۰۹ به پنج حوزه گروه بندی می شوند.

حوزه‌ها، نام‌هایی دارند که بیانگر اهداف کلیدی و حوزه فعالیت هدف درون آنها است.

.

REZA SABRI

COBIT 2019 اهداف حاکمیتی و مدیریتی چارچوب

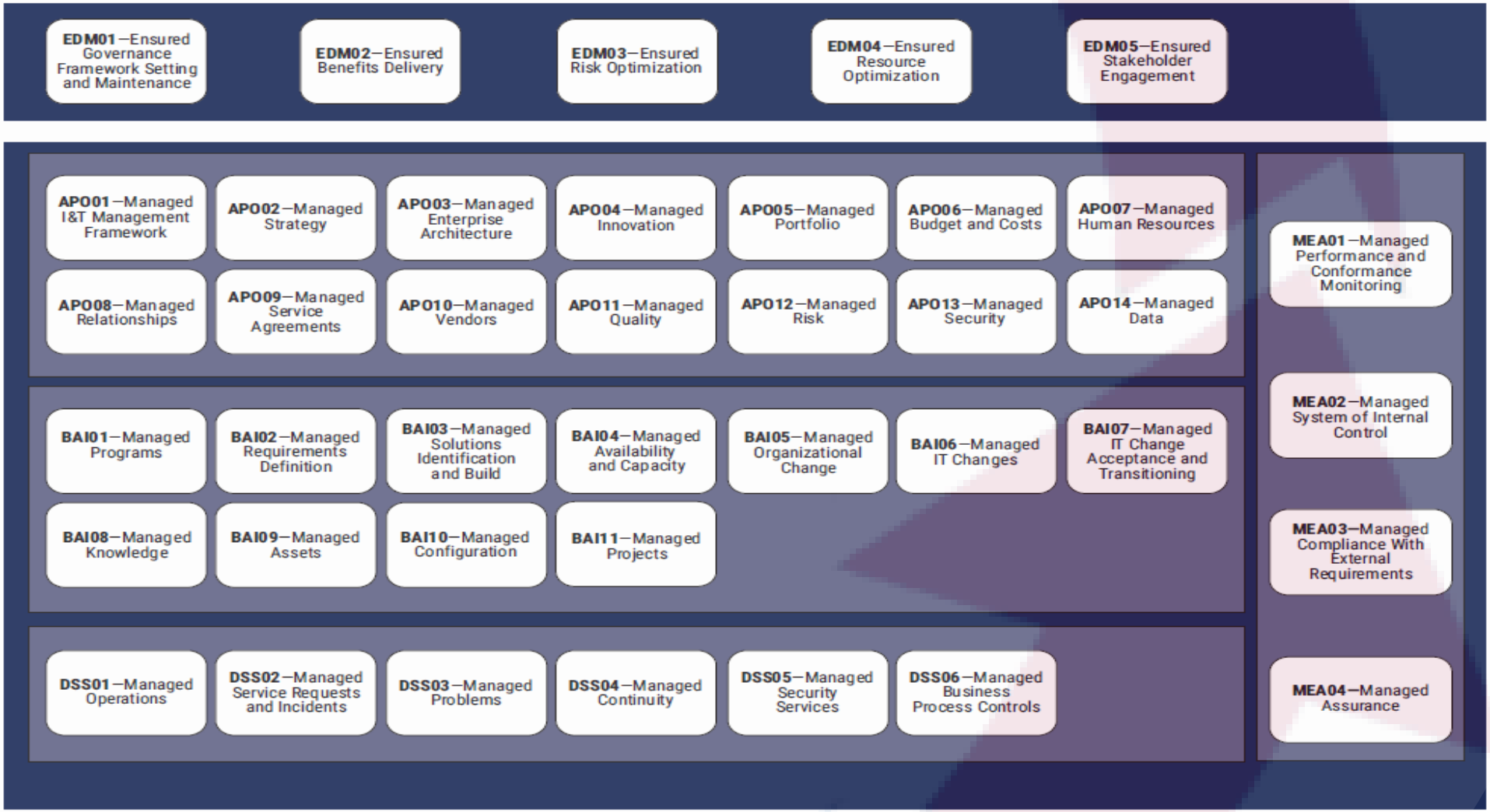

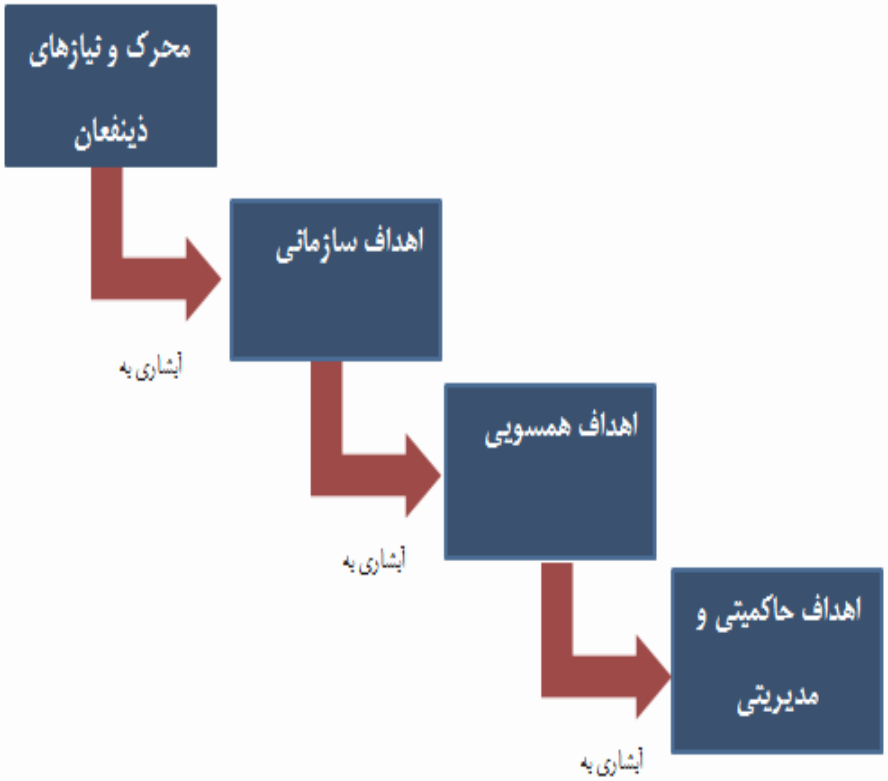

آبشار اهداف از تبدیل اهداف سازمانی به اولویت‌بندی اهداف همسویی پشتیبانی می نماید. اهداف مدل آبشاری به طور کامل در COBIT 2019 به روز-رسانی گردیده است:

- اهداف سازمانی تلفیق، کاهش، به روز رسانی و واضح تر گردیده است.
- اهداف همسویی، تاکید بر همسویی تمام تلاش های فناوری اطلاعات با اهداف تجاری دارد

اجزای سیستم حاکمیت چارچوب COBIT 2019

- هرسیستم حاکمیتی با استفاده از یک تعدادی از اجزا ایجاد می گردد.
- اجزا می‌توانند انواع مختلفی داشته باشند.
- اجزا عواملی هستند که به صورت جداگانه و جمعی به عملکردهای خوب سیستم حاکمیت سازمانی در مورد اطلاعات و فناوری کمک می‌کنند.
- این اجزا در چارچوب COBIT 5 با نام توانمند ساز شناخته می شدند.

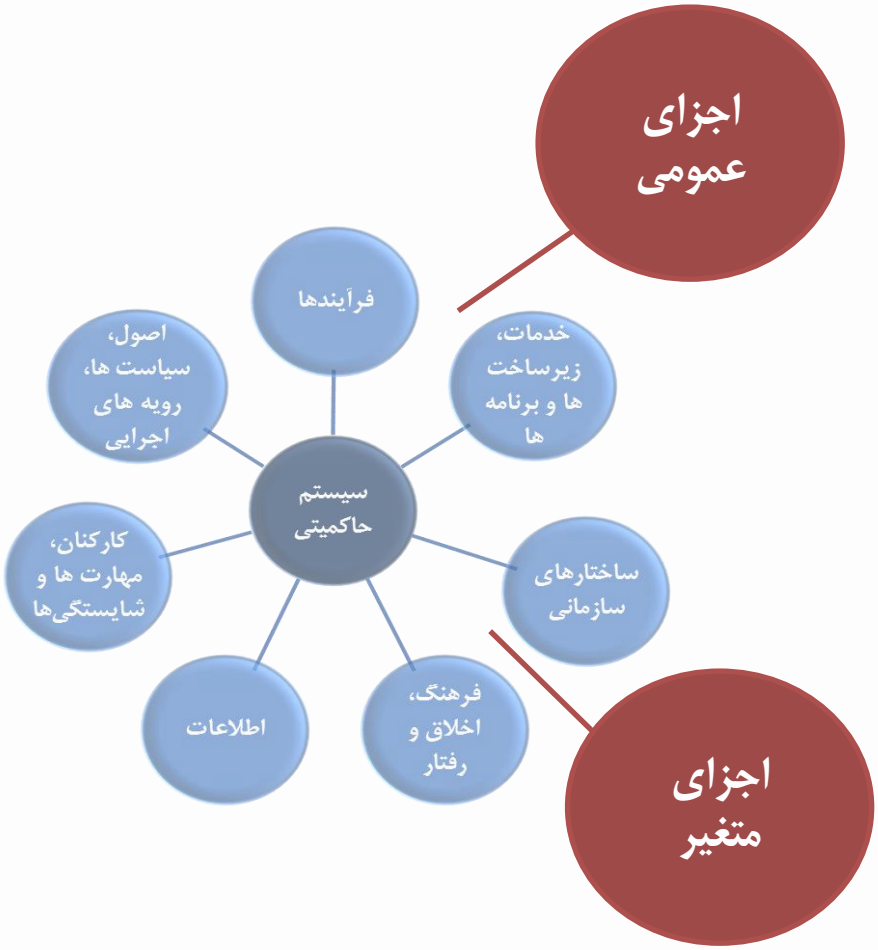

اجزا می‌توانند عمومی و یا متغیر باشند:

- **عمومی:** اجزای عمومی در مدل اصلی COBIT
  - در هر شرایطی کاربرد دارد.
  - با این حال، ماهیت آنها عمومی بوده و معمولا پیش از پیاده سازی نیاز است که بومی سازی شوند.
- **متغیرها:** متغیرها مبتنی بر اجزای عمومی هستند اما:
  - برای یک هدف یا زمینه خاص در یک حوزه تمرکز، متناسب‌سازی شده‌اند. (به عنوان مثال برای امنیت اطلاعات، DevOps، یک مقررات خاص)

حوزه‌های تمرکز چارچوب COBIT 2019

- یک **حوزه تمرکز** یک عنوان حاکمیتی معین، دامنه یا موضوعی که می توان توسط مجموعه ای از اهداف حاکمیتی و مدیریتی و اجزای آنها مورد توجه قرار گیرد، توصیف می‌نماید.
- نواحی تمرکز ممکن است ترکیبی از اجزای حاکمیتی عمومی و انواع آنها را در خود داشته باشد.
- تعداد حوزه های تمرکز عملاً نامحدود است. این چیزی است که COBIT را بی پایان می‌سازد. حوزه‌های جدید تمرکز را می توان در صورت ضرورت و یا در صورتی که متخصصان و دست‌اندرکاران که قصد مشارکت در مدل بی پایان، COBIT اضافه نمود.

نمونه هایی از حوزه های تمرکز:

- شرکت‌های کوچک و متوسط
- امنیت سایبری،
- تحول دیجیتال
- محاسبات ابری
- امنیت اطلاعات
- DevOps

عوامل طراحی عواملی هستند که :

- بر طراحی سیستم حاکمیتی سازمان تأثیر بگذارند.
- با استفاده از اطلاعات و فناوری آن را در موقعیت موفقیت قرار دهند.
- اطلاعات بیشتر و راهنمایی دقیق در مورد چگونگی استفاده از عوامل طراحی برای طراحی یک سیستم حاکمیتی را می توان در رهنمود طراحی COBIT 2019 مشاهده نمود.

عوامل طراحی چارچوب COBIT2019

نمونه هایی از عوامل طراحی

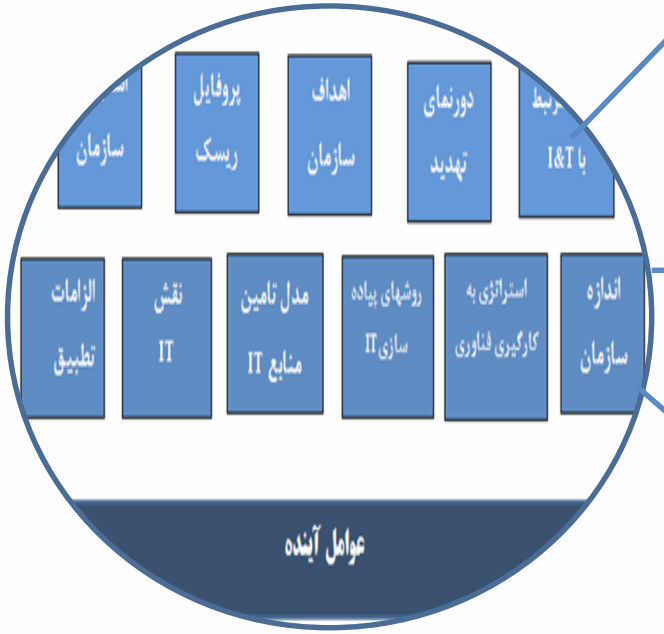

عوامل طراحی استراتژی بکارگیری فناوری	
استراتژی بکارگیری تکنولوژی	توضیحات
پیشرو بودن	سازمان عموماً خود را فناوری های جدید را در سریعترین حالت ممکن بروز می نماید و تلاش می کند تا از مزایای پیشرو بودن بهره مند گردد.
پیرو	این سازمانها به طور معمول منتظر می‌مانند تا فناوری های جدید در مسیر انجام قرار گرفته و اثبات شده، سپس خود را با فناوری های جدید بروزرسانی می نمایند.
بروزرسان ارام	این سازمانها خیلی دیر خود را فن آوری های جدید بروز رسانی می نمایند.

عوامل طراحی استراتژی سازمانی	
طرح های اولیه استراتژی	شرح
رشد / اکتساب	تمرکز سازمان بر رشد (درآمد) است. ۱۰
نوآوری / تمایز	تمرکز سازمان بر ارائه محصولات و خدمات گوناگون و یا نوآورانه به مشتریان خود است. ۱۱
رهبری هزینه	تمرکز سازمان بر به حداقل رساندن هزینه‌های کوتاه‌مدت است. ۱۲
خدمات مشتریان / ثبات	تمرکز سازمان بر ارائه خدمات پایدار و مشتری محور است. ۱۳

شکل عوامل طراحی اندازه سازمان	
اندازه سازمان	توضیحات
سازمانهای بزرگ (به صورت پیش فرض)	سازمانی با بیش از ۲۵۰ کارمند تمام وقت (FTEs)
سازمانهای کوچک و متوسط	سازمانی با ۵۰ تا ۲۵۰ FTEs

www.RezaSabri.com